

צ"ח 4063/08/17 - מדינת ישראל נגד אלעזר אמסלם,,ג'קלין יעל אמסלם,,מאיר אמסלם,,מורן מרגרטה אמסלם,,חברת א' מאיר נדלן העיר, ח"פ

בית משפט השלום בירושלים

צ"ח 4063-08-17 מדינת ישראל נ' אמסלם ואח'

בפני כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
מדינת ישראל
המבקשת
נגד
המשיבים
1. אלעזר אמסלם,
ע"י ב"כ עו"ד אביחי ורדי
2. ג'קלין יעל אמסלם,
3. מאיר אמסלם,
4. מורן מרגרטה אמסלם,
ע"י ב"כ עו"ד ניר ישראל
5. חברת א' מאיר נדלן העיר, ח"פ
ע"י ב"כ עו"ד ד"ר איתן פינקלשטיין

החלטה

לפניי בקשה להאריך תוקפם של צווים ותפוסים בכל הנוגע למשיבים שבכותרת עד ליום 24.8.2018.

המבקשת עותרת להאריך את התוקף מכוח סעיפים 32, 34, 35, 43 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן - **הפסד"פ**) יחד עם סעיפים 21 ו-26 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן - **חוק איסור הלבנת הון**) וסעיף 111 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 (להלן - **חוק מע"מ**).

בין התפוסים חשבונות בנק, מניות בחברת א. מאיר נדל"ן העיר (להלן - **החברה**) ונכסי המקרקעין המפורטים להלן:

מס'	בעל הנכס	תיאור הנכס	כתובת הנכס
1.	החברה	גוש 6378 חלקה 135	רח' רמב"ם 4, פתח תקווה
2.	החברה, מאיר ומורן אמסלם	גוש 30072 חלקה 24	שערי צדק 5, רח' נבון, גיטל דינוביץ' 4 ירושלים
		עמוד 1	

3.	החברה	גוש 30160 חלקה 62	הרב בן ציון קואינקה 16 גבעת שאול ירושלים
4.	מאיר ומורן אמסלם	גוש 30076 חלקה 174/36	רש"י 72 ירושלים
5.	אלעזר וז'קלין אמסלם	גוש 30087 חלקה 210	בית ישראל 26 ירושלים

רקע

במהלך אוגוסט 2017 נתתי צווים שונים לתפיסת נכסיהם של המשיבים ומשיבים נוספים. במסגרת הליך זה וצ"א 53748-08-17 דחיתי בקשה של המשיבים שלפניי ומשיבים אחרים לבטל את הצווים וזאת ביום 16.10.2017. בהחלטתי עמדתי על כך כי **"חוט השני העובר בין החקירה שהחלה בשנת 2013 לבין המשך החקירה היום הוא מר אלעזר אמסלם עם בנו מאיר אמסלם... מחומרי החקירה שהוצגו לי עולה, כי השניים שיתפו פעולה יחד במיזמים עסקיים שונים.. החל בעסקי מחשבים וכלה בנדל"ן.. השניים מסרו בגרסותיהם גרסאות שאינן הגיוניות בעליל..."** (עמ' 2-3 להחלטתי).

ערר שהוגש על החלטה זו נדון לפני כב' השופט שחם במסגרת עפ"א 31442-11-17 (להלן - **הערר הראשון**). ביום 24.1.2018 ניתן תוקף להסכמת הצדדים בזו הלשון: **"אנו מקבלים את הצעת בית המשפט לפיה הדין יוחזר לבית משפט קמא, אשר ידון בבקשה לביטול צווים על פי הוראות פקודת סדר הדין הפלילי... מוסכם כי בקשה מנומקת לעניין זה אשר תכלול הפנייה לאסמכתאות וטיעון משפטי ועובדתי תמציתי, תוגש ע"י המדינה תגובה לבקשה תוגש... מוסכם כי עד להחלטת בית משפט השלום, יישאר הצווים בעינם"**.

התקיים דיון בעקבות החלטה זו וביום 4.3.2018 ניתנה החלטתי. למרות שקיבלתי את טענות הסניגורים לעניין היעדר תחולת חוק איסור הלבנת הון בשל היעדר הכללתה של עבירת המע"מ במועד הרלבנטי, מצאתי כי קיימת סמכות להארכת התפוסים. הערתי כי קצב החקירה אינו משביע רצון ולכן קבעתי כי **"לא מצאתי הצדקה להימשכות החקירה, ולעיכוב ביצירת הממשק שבין היחידה החוקרת לבין הפרקליטות, בוודאי שעה שתלויים ועומדים ההליכים שלפניי"** (עמ' 6 להחלטה). בשל כרסום משמעותי ברמת החשדות לא הארכתי את התפיסה ביחס לחלק מהמשיבים, בעוד שביחס למשיבים שלפניי הארכתי את תוקף התפיסה עד ליום 27.5.2018, כשקבעתי כי מדובר ב**"מועד שבו צריכה להסתיים החקירה בהחלטה של הפרקליטות אם יש מקום להעמיד לדין משיבים אלו, אם לא. ככל שלא תסתיים החקירה במועד האמור, יפקע תקפם של הצווים, אלא אם תבצענה היחידה החוקרת והפרקליטות על נקיטת פעולות משמעותיות להשלמת החקירה ולגיבוש העמדה בתיק"** (עמ' 8 להחלטה).

המשיבים לא השלימו עם החלטתי והגישו עררים עליה (ע"ח 27311-03-18 וע"ח 30699-03-18). ביום 1.4.2018 דחתה כב' השופטת רנר את העררים (להלן - **הערר השני**). בסעיף 8 להחלטתה ציינה כב' השופטת רנר במשתמע, כי קביעתי לגבי היעדר תחולת "עבירת המקור" לפי חוק המע"מ נכללה בחוק איסור הלבנת הון ועל-כן היא רלבנטית. עוד נקבע על ידה בסעיף 10 להחלטתה, כי יש לדחות את הטענה בדבר אי-חשיפת חומרי חקירה בפני ההגנה, שכן החקירה טרם הסתיימה, ומכאן גם שדחתה את הטענות ביחס להיעדר פירוט מספק של תשתית עובדתית בטענותיה של המדינה.

הבקשה שלפניי הוגשה ביום 23.5.2018 ובהחלטה מאותו יום הארכתי עד להחלטה אחרת את תוקף הצווים, תוך שקבעתי מועד לדיון.

על החלטה זו הוגש ערר שנדון ע"י כב' השופטת מאק-קלמנוביץ' (ע"ח 57000-05-18) (להלן - **הערר השלישי**).
הערר נדחה לגופו תוך ששיקול הדעת בבקשה עצמה הושאר לבית משפט זה. לצד זאת נאמר כי **"נראה שהגיעה העת לסיים את החקירה ולקבל החלטות לכאן או לכאן, כך שלא יהיה צורך באורכות משמעותיות נוספות"**.

ביום הדיון הוגשה תגובת החברה לבקשה. החברה ביקשה לבחון האם פעולות החקירה שבוצעו רלבנטיות, או שמא מדובר ב"חקירות חילוט" הקשורות ברכוש ולא בעבירות עצמן; החברה הלינה על כך שמוגש לבית המשפט מידע במעמד צד אחד בהיעדר זכות עיון בו כאשר הדבר יורד לשורשה של הזכות להליך הוגן, שהנה זכות חוקתית; נטען כי החברה אינה חשודה בעבירות ולכן לא ניתן לתפוס את רכוש תוך התעלמות מחובותיה והפגיעה בחברה והבאתה לידי קריסה תטמון בחובה השלכות קשות מנשוא לא רק לחברה ולבעליה, אלא ללקוחותיה והקשורים האחרים בפעילותה. נטען כי החברה נמצאת בחובות בשיעור 5.4 מיליון ₪, והמשך קיומם של הצווים יביא למיטוטה בתוך זמן קצר.

מהלך הדיון

התקיים ביום 6.6.2018 דיון ארוך שנמשך למעלה משעתיים וחצי בו שטחו הצדדים טענותיהם ונציגי המבקשת אף נחקרו ע"י ב"כ המשיבים.

כבר בתחילת הדיון הוסכם על הסרת צו התפיסה ביחס לנכס הרשום על שם אלעזר אמסלם ורעייתו ז'קלין יעל אמסלם הידוע כגוש 30087 חלקה 210 רח' בית ישראל 26 ירושלים, וניתנה החלטה בהתאם במעמד הדיון.

בא כוחו של מר אלעזר אמסלם, עו"ד ורדי, טען בהרחבה ביחס למצבו הקשה של המשיב מבחינה כלכלית, מבחינה בריאותית ומבחינה משפחתית. לטענתו, הימשכות החקירות בעניינו של המשיב מאז שנת 2009 ועד היום, בגלגולים שונים, אינה סבירה, ואין מקום להאריך עוד את תוקף הצווים, במיוחד לנוכח האמור בהחלטת מיום 4.3.2018 לעניין הצורך להכריע את גורל החקירה עד לסיום הארכת התפוסים ב-27.5.2018. עוד נטען, כי חלוף הזמן גורם למר אמסלם נזק ראייתי ומערער את יכולתו להתגונן. בהקשר זה הסביר מר הראל, נציג המבקשת, כי אמנם החקירה נמשכת זמן רב, ואולם היא תוצר לוואי של חקירה אחרת, מוקדמת יותר, שכבר הסתיימה בהעמדה לדיון. נטען כי מר אמסלם עצמו שיבש את החקירה ע"פ החשד, וחילבל בה באמצעות העלמת מסמכים רלבנטיים.

בא כוחה של החברה, עו"ד ד"ר פינקלשטיין, חזר על טענותיו הכתובות והרחיב. הוא טען כי לא ניתן לסבול מצב שבו החשודים אינם יודעים מול אילו חשדות הם עומדים, כי ואין למדינה סמכות להציג לבית המשפט מסמכים במעמד צד אחד, מבלי שאלו גלויים לחשודים ולבאי כוחם. הוא תיאר את מצבם הכלכלי הקשה של החברה ושל בני הזוג מאיר ומורן אמסלם, ואת העובדה שמאיר אמסלם בנה את החברה בעשר אצבעותיו, וגיוס הכספים לחברה הגיע ממקורות לגיטימיים. הוא הדגיש את תלות הישדרותה של החברה בהסרת הצווים. עוד נטען כי המדינה לא עמדה בהוראתי להכריע בשאלת סיום החקירה עד ליום 27.5.2018.

בא כוחם של בני הזוג אמסלם, עו"ד ישראל טען, כי המדינה אינה פועלת בתום לב, ולא פרסה לפני הסניגורים את המסכת העובדתית על-פי ההסכמה שקיבלה תוקף של פסק דין לפני כב' השופט שחם במסגרת הערר הראשון. גם הוא

הצטרף לטענות בדבר היעדר היכולת להציג חומר חסוי בשלב דיוני זה. גם הוא הלן על הימשכות החקירה זמן רב מדי, באופן המביא, הלכה למעשה, למיטוטם של בני הזוג. נטען כי מורן אמסלם אינה פעילה ולא ניתן לייחס לה חשדות.

בהמשך ובתגובה, הוצגו לי מספר מסמכים ע"י נציגי המבקשת.

לגבי המסמך שסומן 6.2 - מדובר במכתב של הפרקליטות לרשות המסים ממנו עולה כך:

"לאחר עיון בהשלמות החקירה שבוצעו, ביקשנו מכם לבצע פעולות חקירה נוספות. על כן נבקשכם לפנות לבית המשפט בבקשה להארכת תפוסים בתיק למשך שלושה חודשים. זאת מתוך הערכה כי פרק זמן זה יספיק כדי לבצע את השלמות החקירה הנ"ל וכדי להשלים את לימוד התיק".

הוריתי על חשיפת המכתב לסניגורים וכך היה.

כך גם לגבי מסמכים נוספים, בכפוף להשחרת חומרים שלהערכתי הם חסויים, ושחשיפתם עלולה לשבש את החקירה.

במסמך שסומן 6.3 פורטו 10 פעולות חקירה לביצוע וכן 9 פעולות שבוצעו מאז הדיון הקודם לפניי. גם מסמך זה הוריתי להעביר לסניגורים בכפוף למחיקת הפעולות לביצוע, והשחרת חלק מהאמור בפרק של פעולות שבוצעו.

לאחר מכן נחקרו ב"כ המדינה וכן שמעתי את המשיבים עצמם.

דיון והכרעה

ראשית, אין מקום לפתוח מחדש טענות שהוכרעו, בין על-ידי ובין על-ידי בית המשפט המחוזי.

על-כן, הטענות ביחס להיעדר גילוי חומרים חסויים או אי פריסת התשתית העובדתית דינן להידחות, שכן שתיהן נדחו והוכרעו ע"י כב' השופטת רנר בהחלטתה בערר השני.

שנית, השאלה העומדת לפתחי היא זו: האם יש מקום להאריך את תוקף הצווים, לנוכח החלטתי המפורשת מיום 4.3.2018 בדבר הצורך להגיע להכרעה לגבי המשך החקירה עד ליום 27.5.2018 ולנוכח הערת כב' השופטת מאק-קלמנוביץ' בערר השלישי, לגבי הצורך לסיים את החקירה **"ולקבל החלטות לכאן או לכאן"**. לצורך כך יש לבחון האם קודמה החקירה כנדרש, יש לבחון האם התגברה רמת החשד, והאם עמדת הפרקליטות עומדת בקנה אחד עם ההחלטות האמורות.

אשר לקצב קידום החקירה - עיינתי בתיק החקירה שכלל את תוצרי החקירה החדשים, שסומנו א' - 6ח' - בעיקר מדובר בהודעות שנגבו בתיק זה ובתיק נוסף ע"י יחידת לה"ב בין התאריכים 30.4.2018 - 6.6.2018. בהשוואה למסמך 6.3 (פעולות חקירה שבוצעו) מדובר בפעולות 1-5, 8-9.

לפיכך ניתן לומר כי אכן בוצעו פעולות חקירה, אם כי קצב ביצוע הפעולות אינו משביע רצון ואינו עולה בקנה אחד עם הצורך להחיש את החקירה ולסיימה.

אשר לרמת החשדות - גם אם עולות שאלות לגבי "פרוייקט פתח תקווה", הרי שעל-פניו לא הוצגו לי אסמכתאות לחיזוק חשד לכך שהכספים הנוגעים לפרוייקט זה הושגו באמצעים לא כשרים. גם אם כספי משפחת אמסלם ובני המשפחה הם גורמים משמעותיים בפרוייקט מלבד מאיר, לא הוכח במידה הנדרשת בשלב זה הקשר לעבירות הראשוניות שנחקרו, וישנן בתיק אסמכתאות להשגת כספים באמצעות הלוואות בין בני משפחה ומשכנתאות. בחקירתו מסר מאיר אמסלם גרסה מפורטת ביחס ל"פרוייקט פתח תקווה" (סומן ג') וזאת גם לאחר שעומת עם חשוד אחר. לעמדתו נמצאו תימוכין במסמך שסומן ב' (ש' 219-242) וגם במסומן ג' (ש' 30-58). יצוין כי חקירתו של מאיר אמסלם לא בוצעה ע"י רשויות המס אלא ע"י יחידת לה"ב שחקרה עניין אחר.

קביעות אלו רלבנטיות גם לגבי החברה.

אשר למורן אמסלם - לגביה לא התחזקו החשדות כלל ועיקר והיא אף לא נחקרה פעם נוספת.

אשר לעמדת הפרקליטות - הצהרת הפרקליטות כי "פרק זמן זה [שלושה חודשים] יספיק כדי לבצע את השלמות החקירה הנ"ל וכדי להשלים את לימוד התיק", אין בה כדי לענות על דרישת בית משפט זה והערת בית המשפט המחוזי, כי עד ליום 27.5.2017 היה על המדינה להכריע לגבי החקירה, לשבט או לחסד. כפי שכבר ציינתי בתיקים אחרים, אמירות כלליות ולא מחייבות של רשויות המדינה אינן מרשימות את בית המשפט, ואין בהן לתת מענה למצוקה אמיתית שנגרמת לחשודים מהימשכותם הבלתי סבירה של הליכים.

יוצא, אפוא, כי החקירה לא התקדמה בקצב ראוי מאז הדיון האחרון, רמת החשדות לא התחזקה לטעמי, והמדינה רחוקה מלהכריע לגבי סיום החקירה.

אני מבין כי מדובר בחקירה שאינה פשוטה ובנחקרים שאינם פשוטים. אלא שמצופה מגופי החקירה המקצועיים לדעת להתמודד בצורה מובנת ומסודרת יותר עם חקירות סבוכות מעין אלו, תוך הקפדה, קלה כחמורה, על זכויותיהם של חשודים. מדובר בגורלות ולא רק בדיני ממונות, ויש צורך לנקוט משנה זהירות כאשר תוצאות חקירה הן שיתוק כלכלי, הלכה למעשה, של חיי הנחקרים. עוד מצופה כי הממשק בין גופי החקירה לבין גופי התביעה יהיה טוב יותר, הרמוני יותר, ובוודאי שיעיל ומסודר הרבה יותר. בעת הדיון צוין כי הפרקליט המלווה הוחלף מספר פעמים במסגרת חקירה זו. אך מובן כי הדבר טבעי ויכול להתרחש, אך תוצאת הדבר אינה יכולה להיות פגיעה כה קשה ובלתי מידתית בזכויות חשודים. מעבר לכך, לטעמי רשויות המדינה אינן לוקחות בחשבון די הצורך את הפגיעה הנגרמת לחשודים כתוצאה מהימשכות חקירות על החשש מנזק ראייתי הנובע מהימשכות זו, באופן המערער לעתים את יכולתם של החשודים להתגונן בצורה אפקטיבית.

לא בכדי הפכה זכות הקניין לזכות חוקתית. אין במשפטנו זכויות רבות שזכו לעיגון שכזה, והשוואת זכות הקניין לחירותו של אדם, שלומו ונפשו, מלמדת על חשיבות הקניין והשפעתו על חירותו של אדם, שלומו ונפשו.

לפיכך, בנסיבות אלו, אני דוחה את בקשת המדינה ומורה על ביטול כל הצווים שהארכתם נתבקשה.

אני מעכב את כניסת תוקף ההחלטה על-מנת שהמדינה תוכל לשקול צעדיה וזאת עד ליום 10.8.2018 בשעה 10:00. ככל שבכוונתה להגיש ערר עליה להודיע זאת לבית המשפט ולב"כ המשיבים עד ליום 10.8.2018 בשעה 10:00, ואם תודיע כי בכוונתה להגיש ערר, זה יוגש עד ליום ג', 12.6.2018 ועיכוב הביצוע יעמוד בתוקף עד להכרעה בערר.

יש לשלוח לב"כ הצדדים.

נציגי רשות המסים מתבקשים לקחת חזרה את חומרי החקירה שהפקידו אצלי.

ניתנה היום, כ"ד סיוון תשע"ח, 07 יוני 2018, בהעדר הצדדים.